

Cofnodion

Pwyllgor Craffu ar Berfformiad – Lleoedd a Materion Corfforaethol

---

Dyddiad: Dydd Llun, 27 Tachwedd 2023

Amser: 2.00 pm

Bresennol: Cyngorwyr M Howells (Cadeirydd), J Cleverly, S Adan, J Harris, G Horton, M Linton, A Pimm and K Thomas

Yn bresennol: Y Cyngorydd Yvonne Forsey (Aelod Cabinet dros Newid Hinsawdd a Bioamrywiaeth), Paul Jones (Cyfarwyddwr Strategol – Amgylchedd a Chynaliadwyedd), David Walton (Pennaeth Tai a Chymunedau), Matthew Cridland (Rheolwr Gwasanaeth – Rheolwr Gwarchod y Cyhoedd), Stephen Jarrett (Pennaeth Seilwaith), Katharine Majer (Dirprwy Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd ac Etholiadol), Neil Barnett (Cyngorydd Craffu) a Taylor Strange (Swyddog Llywodraethu).

---

1 Ymddiheuriadau

Cyngorwyr C. Reeks a J. Reynolds, Aelodau Cabinet J Clarke (Tai Strategol, Cynllunio a Rheoleiddio) ac L. Lacey (Isadeiledd ac Asedau), Silvia Gonzalez-Lopez (Pennaeth yr Amgylchedd a Gwarchod y Cyhoedd)

2 Datgan diddordeb

Nododd y Cadeirydd ei ddiddordeb yn y Cynllun Gwasanaeth Tai a Chymunedau oherwydd ei gyflogaeth yn y maes hwn.

3 Cofnodion y Cyfarfod Diwethaf

Cadwyd cofnodion y cyfarfod blaenorol fel rhai gwir a chywir.

4 Adroddiad Canol Blwyddyn Cynllun Gwasanaeth 2023/24

Tai a Chymunedau

Gwahoddedigion:

- Paul Jones – Cyfarwyddwr Strategol – Amgylchedd a Chynaliadwyedd
- David Walton – Pennaeth Tai a Chymunedau

Cafwyd trosolwg o'r adroddiad gan y Cyfarwyddwr Strategol a'r Pennaeth Tai a Chymunedau.

Gofynnodd y Pwyllgor i'r canlynol:

- Gofynnodd y Pwyllgor am nifer y ffoaduriaid a gymerwyd i mewn gan Gasnewydd. Eglurodd y Pennaeth Tai a Chymunedau fod Casnewydd yn ardal wasgaru ar gyfer ceiswyr lloches fel y'i pennwyd gan y Swyddfa Gartref, ac y gallai'r newidiadau diweddar yn y broses o wneud penderfyniadau am loches greu pwysau ychwanegol. Fodd bynnag, roedd yn anodd darparu ffigurau cymharol oherwydd data cyfyngedig.
- Holodd y Pwyllgor ynghylch nifer y bobl ar y rhestr aros digartrefedd dros dro am dai. Amcangyfrifodd y Pennaeth Tai a Chymunedau mai tua 470 oedd y ffigwr ond cytunodd i ddarparu'r union nifer yn ddiweddarach.
- Gofynnodd y Pwyllgor am y wybodaeth ddiweddaraf am y cynnydd o ran dod ag eiddo gwag yn ôl i ddefnydd. Adroddodd y Pennaeth Tai a Chymunedau fod perfformiad wedi gwella, yn enwedig mewn eiddo preifat, a mynegodd hyder i gyrraedd y targed ar gyfer eleni. Tynnwyd sylw at gydweithio â Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig (LCC) a'r defnydd o raglenni ariannu fel y Rhaglen Gyfalaf Llety Trosiannol (TACP).
- Gofynnodd y Pwyllgor am wybodaeth am drefniadau amgen ar gyfer pobl sy'n cysgu allan a oedd yn arfer bod yn gartref i Ganolfan Hamdden Casnewydd. Dywedodd y Pennaeth Tai a Chymunedau fod y trefniadau'n cael eu cwblhau ac y byddent yn cael eu rhannu'n fuan.
- Gofynnodd y Pwyllgor ynghylch targedu landlordiaid gyda phremiymau treth newydd a grybwyllwyd yn yr adroddiad. Cytunodd y Pennaeth Tai a Chymunedau i ddarparu rhagor o wybodaeth i'r Pwyllgor.
- Holodd y Pwyllgor ynghylch hynt y cynllun bidio am dai. Pwysleisiodd y Pennaeth Tai a Chymunedau fod yr holl unigolion ar y rhestr dai yn cael eu hystyried ar gyfer pob math o dai cymdeithasol. Mae'r cyflenwad eiddo ar hyn o bryd yn fwy na'r galw, ac mae'r ffocws ar flaenoriaethu'r rhai sydd â'r angen mwyaf trwy ymdrechion ar y cyd â phartneriaid y Cyngor.
- Holodd y Pwyllgor y broses i unigolion mewn tai cymdeithasol symud i eiddo llai. Eglurodd y Pennaeth Tai a Chymunedau fod yr adran yn gweithio gyda phartneriaid RSL i ddarparu ar gyfer y ceisiadau hyn, ac y gallai Aelodau unigol drafod achosion penodol gyda swyddogion y tu allan i'r Pwyllgor.
- Gofynnodd y Pwyllgor am bolisi'r llywodraeth yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol ailgartrefu unigolion nad oeddent yn gymwys i gael cymorth tai yn flaenrol. Eglurodd y Pennaeth Tai a Chymunedau fod y ffocws ar bobl sy'n profi digartrefedd a thynnodd sylw at y costau ychwanegol sy'n gysylltiedig â darparu llety addas a chymhorthdal budd-dal tai. Er bod cyllid ychwanegol wedi'i ddarparu, nid oedd yn talu'r costau uwch yn llawn.
- Cwestiynodd y Pwyllgor effeithiolrwydd gwasanaethau cymorth o ran helpu unigolion i bontio allan o ddigartrefedd. Amlygodd y Pennaeth Tai a Chymunedau ymdrechion parhaus i wella gwasanaethau a mynd i'r afael â materion sylfaenol trwy gydweithio â sefydliadau partner.
- Cydnabu'r Pwyllgor y cynnydd a wnaed gan y Tasglu ar Gysgu Allan a gofynnodd a oedd hyn oherwydd mentrau newydd. Dywedodd y Pennaeth Tai a Chymunedau fod y tasglu yn canolbwyntio ar ddeall a chefnogi teithiau unigolion i mewn ac allan o ddigartrefedd, sy'n cymryd amser ond sydd wedi dangos canlyniadau cadarnhaol i unigolion a oedd yn flaenrol yn cael trafferth gyda sefydlogrwydd tai.

- Nododd y Pwyllgor y cynnydd posibl yn nifer y rhai sy'n cysgu ar y stryd oherwydd toriadau i fudd-daliadau. Cydnabu'r Pennaeth Tai a Chymunedau y gallai toriadau i fudd-daliadau fod yn ffactor sy'n cyfrannu.
- Awgrymodd y Pwyllgor nodi cwblhau'r tasglu aml-asiantaeth fel cam gweithredu, a chytunodd y Pennaeth Tai a Chymunedau ag ef.
- Holodd y Pwyllgor am hynt yr arolygiadau o Dai Amlfeddiannaeth (HMO) yn dilyn materion yn ymwneud â phandemig. Cadarnhaodd y Pennaeth Tai a Chymunedau fod arolygiadau yn ôl ar darged, a bod yr holl staff yn gweithio yn y swyddfa ac yn y gymuned.
- Gofynnodd y Pwyllgor a ymgynghorwyd â'r cyhoedd ar y cwricwlwm ar gyfer cyfleusterau dysgu oedolion. Soniodd y Pennaeth Tai a Chymunedau fod mewnbyn y cyhoedd a dysgwyr yn cael ei ystyried tra hefyd yn tynnu sylw at dimau eraill sy'n gweithio ar greu hyfforddiant i ddefnyddwyr gwasanaeth.
- Gofynnodd y Pwyllgor am y posibilrwydd o fwy o doiledau cyhoeddus yn y ddinas tra'n holi am y Strategaeth Toiledau Lleol. Eglurodd y Cyfarwyddwr Strategol, er ei bod yn ofyniad cyfreithiol i gael y strategaeth, nad oedd o reidrwydd yn golygu y byddai mwy o doiledau cyhoeddus yn cael eu creu.
- Nododd y Pwyllgor gynnydd o 130% yn y galw am lety dros dro a gofynnodd am y cyfnod yr oedd hwn yn ei gwmpasu. Cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Strategol ei fod ers dechrau'r pandemig.
- Cododd y Pwyllgor bryderon ynghylch gorwariant o £1 miliwn a holodd pam y digwyddodd hynny er gwaethaf gwybodaeth flaenorol. Cydnabu'r Cyfarwyddwr Strategol y mater a'r ymdrechion i leihau costau, gan nodi heriau cyffredin a wynebir gan awdurdodau lleol a newidiadau o fewn y maes gwasanaeth. Gofynnodd y Pwyllgor hefyd am y cynnydd yn y gyllideb o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol, a chadarnhaodd y Cyfarwyddwr Strategol hyn.
- Holodd y Pwyllgor ynghylch lefel y risg ar gyfer y grant cymorth tai. Eglurodd y Pennaeth Tai a Chymunedau fod y risg yn ymwneud â'r gallu i gomisiynu digon o wasanaethau o ansawdd digonol.
- Nododd y Pwyllgor fod y gwasanaeth ar alwad wedi'i gwblhau ond mynegodd bryderon ei fod yn seiliedig ar swyddi dros dro. Dywedodd y Pennaeth Tai a Chymunedau y byddai hyn yn cael sylw yn yr ailstrwythuro staff.
- Gofynnodd y Pwyllgor am y £5.6 miliwn o'r grant llety trosiannol. Eglurodd y Pennaeth Tai a Chymunedau fod yr arian yn cael ei ddefnyddio i brynu neu adnewyddu'r stoc tai a'r cynllun ailsefydlu.
- Gofynnodd y Pwyllgor i Aelodau gael cyhoeddusrwydd i gysylltiad Byddin yr Iachawdwriaeth â chymorth digartrefedd. Cytunodd y Cyfarwyddwr Strategol i ddarparu briff ar Brotocolau Argyfwng Tywydd Garw (SWEF) a Byddin yr Iachawdwriaeth.

Diolchodd y Pwyllgor i'r swyddogion am fod yn bresennol.

Amgylchedd a Gwarchod y Cyhoedd

Gwahoddedigion:

- Cynghorydd Yvonne Forsey - Aelod Cabinet dros Newid Hinsawdd a Bioamrywiaeth
- Paul Jones – Cyfarwyddwr Strategol – Amgylchedd a Chynaliadwyedd

Cafwyd trosolwg o'r adroddiad gan y Cyfarwyddwr Strategol a'r Rheolwr Gwarchod y Cyhoedd.

Gofynnodd y Pwyllgor i'r canlynol:

- Gofynnodd y Pwyllgor am faterion yn ymwneud â chlefyd Ash Die Back. Eglurodd y Cyfarwyddwr Strategol y gall cwmp cychwynol coed ynn achosi difrod i bobl neu eiddo. Mae'r Cyngor yn gyfrifol am gynnal a chadw coed ar dir cyhoeddus a gallai fod yn atebol os na ddilynir y rheolau. Amlygwyd hefyd bod yn rhaid cael gwared ar y rhan fwyaf o goed ynn yng Nghasnewydd.
- Holodd y Pwyllgor ynghylch cynnydd mewn ymddygiad gwrthgymdeithasol oherwydd bod goleuadau stryd yn diffodd am hanner nos. Nododd Rheolwr Gwarchod y Cyhoedd y byddai'n dilyn i fyny ar hyn.
- Mynegodd y Pwyllgor bryderon ynghylch cynnydd y Strategaeth Chwaraeon a Hamdden, yn enwedig ynghylch y Ganolfan Hamdden. Eglurodd y Cyfarwyddwr Strategol fod prosiect y Ganolfan Hamdden ar wahân i'r Strategaeth Chwaraeon a rhoddodd ddiweddariad ar ei gynnydd. Nododd y Pwyllgor fod yr asesiad ar ei hôl hi, a phriodolodd y Cyfarwyddwr Strategol hynny i lwyth gwaith yn hytrach na materion penodol.
- Gofynnodd y Pwyllgor a fu cynnydd mewn tipio anghyfreithlon yn dilyn y newid i gasgliadau bin bob 3 wythnos. Nododd y Cyfarwyddwr Strategol nad oedd tystiolaeth o gynnydd mewn tipio anghyfreithlon hyd yn hyn a thynnodd sylw at y ffaith mai gwastraff masnachol yn nodweddiadol sy'n cael ei dipio'n anghyfreithlon.
- Gofynnodd y Pwyllgor a oedd angen trwydded i waredu gwastraff. Cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Strategol bod angen trwydded a phwysleisiodd gyfrifoldeb perchennog y gwastraff i wirio cyfreithlondeb y sawl sy'n gwaredu'r gwastraff. Mynegodd y Pwyllgor ddiddordeb hefyd mewn gwybod pa gludwyr gwastraff preifat sy'n defnyddio cyfleusterau'r Cyngor, a nododd y Cyfarwyddwr Strategol y gellid darparu'r wybodaeth hon ond efallai na fyddai'n rhoi darlun clir o'r sefyllfa.
- Holodd y Pwyllgor am gyngor i fusnesau ynghylch gweithdrefnau ailgylchu priodol. Dywedodd y Cyfarwyddwr Strategol wrth y Pwyllgor fod yn rhaid i fusnesau ailgylchu a gallant ddefnyddio gwasanaeth gwastraff masnachol y Cyngor neu gwmnïau preifat eraill. Mae biniau gwastraff bwyd mwy fel arfer yn cael eu darparu i fusnesau o gymharu â chartrefi domestig.
- Holodd y Pwyllgor pa strategaethau sydd ar waith i fynd i'r afael â thipio anghyfreithlon. Tynnodd y Cyfarwyddwr Strategol sylw at y ffaith bod Casnewydd wedi gorfodi cosbau am dipio anghyfreithlon a phwysleisiodd yr heriau o fynd â thipwyr anghyfreithlon i'r llys oherwydd trugaredd yn y Llysoedd Ynadon. Nododd Rheolwr Gwarchod y Gwasanaeth Cyhoeddus fod Safonau Masnach ac fel masnachwyr twyllodrus yn ymchwilio i dipwyr anghyfreithlon, gan amlygu cydweithrediad rhwng adrannau.
- Gofynnodd y Pwyllgor ai Wastesavers yw'r prif gwmni i fusnesau fynd iddo ynghylch rheoliadau rheoli gwastraff newydd yn y gweithle. Dywedodd y Cyfarwyddwr Strategol eu bod yn gweithio ar greu llwybr symlach i fusnesau ddod o hyd i'r cwmni cywir, er bod y capasiti a'r anghenion yn ansicr ar hyn o bryd. Mae'r Cyngor wedi paratoi drwy fod â chapasiti ychwanegol ac mae'n gweithio gydag asiantau gorfodi i wella rheoli gwastraff.

- Gofynnodd y Pwyllgor a ddefnyddir camerâu dros dro i fonitro tipio anghyfreithlon. Cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Strategol fod yr arferiad hwn yn digwydd, nid yn unig ar gyfer monitro tipio anghyfreithlon ond hefyd ar gyfer troseddau eraill. Fodd bynnag, mae rheoliadau llym ar waith, ac mae gweithredu gwyliadwriaeth gudd yn peri heriau.
- Nododd y Pwyllgor nad oedd unrhyw gyllideb i'w gweld yn y graff Rhagolwg Cyfalaf. Cydnabu'r Cyfarwyddwr Strategol fod y graff yn aneglur ond rhoddodd sicrwydd i'r Pwyllgor fod gwariant yn unol a dywedodd y byddent yn rhoi eglurder i'r Pwyllgor ynghylch y mater hwn.
- Tynnodd y Pwyllgor sylw at gyfradd cwblhau isel (20%) ar gyfer Trosglwyddo Nwyddau Chwaraeon Asedau Cymunedol gyda dyddiad cwblhau o fis Mawrth 2024. Nododd y Cyfarwyddwr Strategol fod cynnydd wedi'i wneud ers hynny ond byddai angen eglurhad pellach gan y tîm.
- Trafododd y Pwyllgor Gam Gweithredu 7 ar dudalen 59, a oedd yn dangos cynnydd o 0% ac yr oedd disgwyl iddo gael ei gwblhau ym mis Mawrth 2024. Eglurodd Rheolwr Diogelu'r Gwasanaethau Cyhoeddus fod y metrig yn cynnwys cyngor am ddim, sef y targed, ond nad yw'n cynhyrchu refeniw ychwanegol, gan arwain i fater cyferbyniol rhwng y marciwr lliw a'r ganran a gwblhawyd.
- Dywedodd yr Aelod Cabinet dros Newid Hinsawdd a Bioamrywiaeth am y darpariaethau ar gyfer offer chwarae hygyrch mewn parciau a thynnodd sylw at eu pwysigrwydd.
- Soniodd y Pwyllgor am ddiffyg presenoldeb mewn ymgynghoriadau parciau mewn digwyddiadau galw heibio. Dywedodd y Cyfarwyddwr Strategol wrth y Pwyllgor fod y niferoedd cyffredinol, nid o reidrwydd mewn digwyddiadau galw heibio, wedi bod yn dda.

Diolchodd y Pwyllgor i'r swyddogion am fod yn bresennol.

Isadeiledd

Gwahoddedigion:

- Paul Jones – Cyfarwyddwr Strategol – Amgylchedd a Chynaliadwyedd
- Stephen Jarrett – Pennaeth Isadeiledd

Cafwyd trosolwg o'r adroddiad gan y Cyfarwyddwr Strategol a'r Pennaeth Seilwaith.

Gofynnodd y Pwyllgor i'r canlynol:

- Holodd y Pwyllgor ynghylch maint cysgodfan safle bws penodol. Nododd y Pennaeth Seilwaith y gallai fod angen safle bws pwrpasol a chytunodd i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor ar y mater hwn.
- Gofynnodd y Pwyllgor ynghylch cynnwys prosiect Pont Basaleg yn y Cynllun Gwasanaeth. Eglurodd y Cyfarwyddwr Strategol nad yw eitemau ar y Cynllun Gwasanaeth yn gwarantu ffocws uniongyrchol ond awgrymodd y gellid ei gynnwys yn yr Adolygiad Diwedd Blwyddyn.
- Holodd y Pwyllgor ynghylch monitro parthau 20mya. Eglurodd y Pennaeth Seilwaith fod ardaloedd yn cael eu monitro cyn ac ar ôl gweithredu'r newid terfyn cyflymder, a bod gan y Cyngor bwerau gorfodi i sicrhau cydymffurfiaeth.
- Gofynnodd y Pwyllgor am Strydoedd Di-draffig a pha ysgolion fyddai'n eu cael. Dywedodd y Cyfarwyddwr Strategol fod rhybuddion yn cael eu dosbarthu, ond bod

ymdrin â phob ysgol ar yr un pryd yn heriol oherwydd adnoddau cyfyngedig. Gwneir ymdrechion i fynd i'r afael â materion traffig mewn ysgolion, a gwahoddir ysgolion eraill i gymryd rhan yn seiliedig ar addasrwydd.

- Cododd y Pwyllgor bryderon ynghylch staff ysgolion yn monitro traffig ac yn stopio ceir. Amlygodd y Cyfarwyddwr Strategol fod staff, mewn un achos penodol, wedi derbyn hyfforddiant priodol i gyflawni'r dasg yn gyfreithlon ac yn ddiogel.
- Holodd y Pwyllgor am y meini prawf ar gyfer pennu terfynau cyflymder 20mya neu 30mya. Eglurodd y Pennaeth Seilwaith fod ceisiadau gan drigolion i eithrio ffyrdd o'r terfyn 20mya yn cael eu hadolygu ond eu gwrthod ar ôl dilyn y meini prawf a osodwyd gan Lywodraeth Cymru. Rhoddodd y Cyfarwyddwr Strategol sicrwydd i'r Pwyllgor y byddai ffyrdd â newid cyflymder yn cael eu harwyddo'n briodol.
- Holodd y Pwyllgor pam fod gan Malpas Road derfyn cyflymder o 40mya er ei fod yn bodloni'r meini prawf ar gyfer gostyngiad i 20mya. Eglurodd y Pennaeth Seilwaith nad oedd Heol Malpas o fewn cwmipas y newid i'r terfyn cyflymder oherwydd bod ganddi derfyn 40mya eisoes.
- Mynegodd y Pwyllgor anfodlonrwydd ynghylch y diffyg meinciau a seddi mewn arosfannau bysiau. Eglurodd y Cyfarwyddwr Strategol fod seddau yn aml yn cael eu tynnu neu ddim yn cael eu gweithredu oherwydd ymddygiad gwrthgymdeithasol.
- Gofynnodd y Pwyllgor am arweiniad ar ymdrin â materion lle nad yw safleoedd bysiau yn weladwy iawn oherwydd ceir wedi'u parcio. Gofynnodd y Pennaeth Seilwaith am fanylion penodol gan y Pwyllgor y tu allan i'r cyfarfod.
- Gofynnodd y Pwyllgor am ganlyniadau disgwylidig yr ymgynghoriad ar Adroddiad Burns. Soniodd y Cyfarwyddwr Strategol y gellid darparu amserlen ac eglurodd y byddai angen i bob prosiect fynd drwy broses ariannu, gyda chefnogaeth gan lywodraethau Cymru a'r DU.
- Nododd y Cyfarwyddwr Strategol y byddai dod â'r holl ffyrdd sydd heb eu mabwysiadu i fyny i safon yn costio £12 miliwn, nad yw hynny'n ymarferol o ystyried y sefyllfa ariannol bresennol. Eglurwyd ymhellach, ar gyfer stad newydd, fod y Cyngor yn ceisio cytundebau priffyrdd i'w mabwysiadu yn y dyfodol, yn amodol ar gydymffurfio. Mae datblygwyr yn gyfrifol am fodloni amodau ac adeiladu seilwaith i'r safon ofynnol. Ni all y Cyngor orfodi datblygwyr i wneud cynnydd. Gall trigolion fynd at y cyngor i fabwysiadu ffyrdd heb gytundebau, ond ar hyn o bryd nid oes arian ar gyfer mabwysiadu.
- Gwnaeth y Pwyllgor sylwadau ar gyfradd cwblhau'r prosiect Tramgwyddau Traffig Symud a Gorfodi Lonydd Bysiau. Eglurodd y Pennaeth Seilwaith fod y prosiect wedi cyflymu ers cynhyrchu'r adroddiad a'i fod bellach wedi'i ddynodi'n un "gwyrdd."
- Cododd y Pwyllgor bryderon ynghylch yr amser a gymerir i newid safleoedd bysiau. Cydnabu'r Cyfarwyddwr Strategol yr oedi ond mynegodd hyder i ddatrys y mater erbyn diwedd y flwyddyn.
- Holodd y Pwyllgor sut y caiff lonydd bysiau eu monitro. Amlygodd y Pennaeth Seilwaith y defnydd o gamerâu Adnabod Rhifau Rhif yn Awtomatig (ANPR).
- Gofynnodd y Pwyllgor a fydd yr amserau hynny'n cael eu dileu o bob lôn fysiau sydd ag amseroedd penodedig i draffig arall eu defnyddio. Dywedodd y Pennaeth Seilwaith fod gyrru mewn lonydd bysiau yn fater sy'n cael ei ystyried fel rhan o'r pwerau Troseddau Traffig Symudol y maent yn eu hystyried.

Diolchodd y Pwyllgor i'r swyddogion am fod yn bresennol.

Casgliadau

Tai a Chymunedau

- Gofynnodd y Pwyllgor am gael gwybod am y ffigur penodol ynghylch nifer yr unigolion ar y rhestr llety dros dro.
- Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ynghylch premiwm y dreth gyngor ac a oes gan y Cyngor yr awdurdod i'w osod ar landlordiaid cymdeithasol cofrestredig.
- Gofynnodd y Pwyllgor am fap yn dangos lleoliadau toiledau cyhoeddus y Cyngor yng Nghasnewydd.
- Gofynnodd y Pwyllgor am fanylion y Gwasanaeth Allgymorth Digartrefedd, sydd wedi'i ail-dendro i Fyddin yr Iachawdwriaeth, i'w hanfon at yr Aelodau. Gofynnwyd hefyd am sesiwn frifio i'r holl Aelodau ar y gwasanaeth.
- Hoffai'r Pwyllgor gael y wybodaeth ddiweddaraf am y trefniadau ar gyfer darpariaeth Protocol Argyfwng Tywydd Garw.

Amgylchedd a Gwarchod y Cyhoedd

- Gofynnodd y Pwyllgor am wybodaeth ynghylch a fu cynnydd mewn ymddygiad gwrthgymdeithasol ers i'r goleuadau stryd gael eu diffodd am hanner nos. Gofynnodd yr Aelodau am y data sydd ar gael gan yr Heddlu i ddarparu mewnwelediad mwy manwl gywir ar y mater hwn.
- Nododd y Pwyllgor y rhagolwg refeniw a grybwyllwyd ar dudalen 43 o'r adroddiad ond sylwodd nad oedd unrhyw ragolwg cyfalaf cysylltiedig. Mae aelodau'r pwyllgor yn ceisio eglurder ar hyn er mwyn deall y sefyllfa bresennol yn well.
- Gan gyfeirio at gyfeirnod 5 ar dudalen 48, mae'n nodi, "Gwneud Trosglwyddo Asedau Cymunedol (CAT) o feysydd chwaraeon lle gall clybiau a sefydliadau ddangos addasrwydd ar gyfer rheoli'r tir neu'r cyfleuster a drosglwyddwyd, gan ddilyn y polisi CAT a fabwysiadwyd." Y dyddiad cwblhau disgwylidig ar gyfer y mesur hwn yw Mawrth 2024. Hoffai'r Pwyllgor benderfynu a ddylai'r mesur hwn gael ei gategoreiddio fel gwyrdd neu ambr.
- Mae aelodau'r pwyllgor wedi mynegi eu diddordeb mewn derbyn data ynghylch a yw tipio anghyfreithlon wedi cynyddu gyda gweithredu casgliadau sbwriel bob 3 wythnos. Yn ogystal, maent wedi amlygu pwysigrwydd ceisio deall a yw pobl yn dewis talu cwmnïau preifat i gael gwared ar eu gwastraff er mwyn rhoi darlun llawn o unrhyw ddata sydd ar gael.

Isadeiledd

- Gofynnodd y Pwyllgor i ddiweddariadau ar y gwaith ar Bont Basaleg gael eu cynnwys yn yr adroddiad Diwedd Blwyddyn.
- Roedd y Pwyllgor yn dymuno cael y wybodaeth ddiweddaraf am y gwelliannau a argymhellwyd gan Fwrdd Cyflawni Llosgiadau, ynghyd â'r amserlen ar gyfer y gwaith arfaethedig.
- Roedd y Pwyllgor yn dymuno nodi eu siom ynghylch cael gwared ar lochesi bysiau mewn rhai mannau, oherwydd ymddygiad gwrthgymdeithasol. Roeddent yn dymuno

cael eglurder ar y penderfyniad a wnaed gan nad oedd yn ymddangos yn bolisi ar gyfer y ddinas gyfan, gyda rhai ardaloedd yn cadw llochesi.

5 Adroddiad Cynghorydd Craffu

Gwahoddedigion:

- Neil Barnett – Cynghorydd Craffu

a) Diweddariad ar y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol

Cyflwynodd yr Ymgynghorydd Craffu y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol, a hysbysodd y Pwyllgor o'r pynciau a oedd i'w trafod yn y ddau gyfarfod pwyllgor nesaf:

Dydd Llun 11 Rhagfyr 2023, yr eitem ar yr agenda;

- Adroddiadau Canol Blwyddyn Cynllun Gwasanaeth 2023/24
  - o Cyllid
  - o Cyfraith a Safonau
  - o Pobl, Polisi a Thrawsnewid
  - o Adfywio a Datblygu Economaidd

Dydd Llun 15 Ionawr 2024, yr eitem ar yr agenda;

- Cynigion Cyllideb Ddrafft 2024-25 a Chynllun Ariannol Tymor Canolig

Dywedwyd y byddai'r dyddiad ar gyfer Cynigion y Gyllideb Ddrafft yn cael ei bennu'n derfynol yn fuan, ac y byddai gwahoddiad calendr i'r cyfarfod yn cael ei anfon at y Pwyllgor.

Ymddiheurodd y Cynghorydd Cleverly ar gyfer cyfarfod mis Rhagfyr.

a) Taflen Weithredu

Cyflwynodd yr Ymgynghorydd Craffu y daflen weithredu i'r Pwyllgor a dywedodd fod yr holl gamau gweithredu'n gyfredol.

Terfynodd y cyfarfod am 6.36 p.m

Daeth y cyfarfod i ben am 6.36 pm